ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНЦЕРТНО-КАМЕРНИЙ СПІВ

(фахова профілізація «Оперний спів»)

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Магістр
Освітньо-професійна програма		Музичне мистецтво
Курс		1 – 2
Семестр		1 – 3
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		270 годин / 9 кредитів ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язковий / вибірковий)		Обов'язковий
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я по батькові**	Деркач Лариса Анатоліївна
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Завідувач кафедри сольного співу та оперної підготовки
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/solo-singing-n-opera-studio/Derkach.pdf larysa.derkach@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я по батькові**	Жаркіх Тетяна Василівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужена артистка України
	Посада	Доцент кафедри сольного співу та оперної підготовки
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/solo-singing-n-opera-studio/Zharkih.pdf tetiana.zharkikh@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна «Концертно-камерний спів» є базовим компонентом фахової підготовки студентів-вокалістів. Вона спрямована на формування

	комплексу художньо-виконавських компетентностей у галузі камерно-вокального мистецтва. Дисципліна забезпечує готовність майбутнього фахівця до самостійної концертної, сольної та ансамблевої діяльності.
Мета дисципліни	Формування у майбутнього співака цілісної художньо-виконавської компетентності для самостійної інтерпретації та публічного виконання складного камерно-вокального репертуару різних епох і стилів.
Програмні результати навчання	**РН1.** Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. **РН2.** Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах. **РН3.** Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. **РН5.** Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. **РН6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
Загальні компетентності	**ЗК5**. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК7.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні (фахові) компетентності	**СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. **СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. **СК7.** Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, інтернету.
Зміст дисципліни	**Тема 1.** Специфіка камерно-вокального виконавства та відмінність від оперної специфіки. Зміст: психологізм, культура слова, робота над витонченими вокальними штрихами та нюансуванням (*pianissimo, mezza voce*) в умовах малої сцени. **Тема 2.** Вокально-ансамблева взаємодія у системі «співак–піаніст». Зміст: досягнення художнього, тембрального та динамічного балансу з концертмейстером. **Тема 3.** Концептуалізація та драматургія камерного вокального проєкту. Зміст: формування, об'єднання вокального мініпроєкту (3–5 творів) за спільним

	принципом (тематика, епоха, жанр або національна школа). **Тема 4.** Кантатно-ораторіальний жанр у репертуарі оперного співака. Зміст: стилістичні особливості, вокальна архітектоніка та виконання арій з кантат, ораторій, мес, пасіонів (епохи бароко та класицизму). **Тема 5.** Концертний твір розгорнутої форми: інтонаційно-стильовий аналіз. Зміст: робота над масштабним концертним твором у класі. Взаємозв'язок вокальної віртуозності та художньої образності. **Тема 6.** Специфіка виконання естрадно-класичних та театральних концертних жанрів. Зміст: робота над аріями з оперет, сарсуел, мюзиклів, а також романсами концертного плану. **Тема 7.** Стилістичні закономірності виконання старовинної оперної та кантатної музики. Зміст: освоєння вокальних традицій бароко та класицизму. Техніка вокальних прикрас (орнаментики) та кантилени. **Тема 8.** Зарубіжна камерна лірика XVIII–XIX століть: від класичних канонів до романтизму. Зміст: стильові ознаки західноєвропейського романсу та пісні (Німеччина, Франція, Італія тощо). Робота над мовою оригіналу, фонетикою та поетичним підтекстом. **Тема 9.** Український романс та камерно-вокальна творчість вітчизняних композиторів. Зміст: інтерпретація української вокальної класики та сучасних творів. Особливості національного мелосу, фразування та вокалізації українського слова. Фінальна інтеграція програми та підготовка до випускного іспиту з 3 творів.
Види занять	Індивідуальні заняття, самостійна робота
Методи навчання	Практичний метод (аналітична бесіда та дискусія для визначення виконавської концепції твору, лінгвістичний аналіз іншомовних поетичних текстів; наочні методи – слухове та зорове спостереження (аналіз еталонних аудіо- та відеозаписів видатних виконавців камерного жанру; метод деталізованого (потактового) розучування тексту та його координації з партією фортепіано»; метод цілісного виконання твору на етапі завершення роботи для відпрацювання концертної форми; дослідницький метод – самостійне вивчення історичного контексту створення вокального циклу чи романсу, аналіз поетичного першоджерела.
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. **Поточний контроль (max 60 балів):** оцінюється діяльність здобувача освіти під час індивідуальних

	занять, якість виконання домашніх завдань. **Семестровий контроль (max 40 балів):** індивідуальна презентація виконавської роботи під час заліку – 1, 2 семестри та екзамену – 3 семестр. Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. З критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють під час першої консультації та за посиланням https://docs.google.com/document/d/1mLEtjjoBHgOAQRB9UbCde2Ogo78O11Op/edit?usp=sharing&ouid=114757959734765848080&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на google диск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), документи Google (онлайн-текстовий редактор). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом. Порядок ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Базилікут, Б. О. (2001). *Орфоепія в співі*. Видавничий центр ЛНУ імені І. Франка. Вотріна, В. В. (2001). *Мистецтво співу і вокальна методика М. Е. Донець-Тессейр*. НМАУ. Гнидь, Б. П. (1997). *Історія вокального мистецтва*. НМАУ. Гнидь, Б. П. (2002). *Виконавські школи України: кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971–2001)*. НМАУ. Карась, Г. (2012). *Музична культура української діаспори у світовому часопросторі XX століття*. Тіповіт. Клапчук, С. М., Білик, Б. І., Горбань, Ю. А., та ін. (2007). *Історія української та зарубіжної культури* (6-те вид., випр. і доп.). Знання-Прес. Лисенко, І. М. (2003). *Українські співаки у спогадах сучасників*. Рада. Мадишева, Т. П. (2002). *Співак і мова. Культура співу*

	мовою оригіналу: теорія та практика. ШТРІХ.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Концертно-камерний спів» (фахова профілізація «Оперний спів»), затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, протокол № 9 від 26 червня 2025 р.